

Erzincan İl Müftülüğü

31/12/2021 - V. Hafta Cuma Vaaz Örneğidir

Paha Biçilemeyen Sermayemiz: Ömür

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ أَجْمَعِينَ

Kıymetli Kardeşlerim!

Ömür yüce Allah tarafından insana bahşedilen en büyük nimetlerdendir. İnsan kendine bahşedilen ömrü Allah yolunda harcamalı ve yarın Kıyamet günü ondan hesaba çekileceğini unutmamalı ve yarını için bugünden hazırlık yapmalıdır.

Rabbimizin dünya imtihanında bizler için takdir ettiği kısa zaman dilimine ömür diyoruz. Ömür, mamur edilmesi, ebedi kazanca dönüştürülmesi gereken hayatı ifade eder. Ömür bu nedenle iyi değerlendirilmeli, hesap günü gelmeden hesap gününe hazırlıklı hale getirilmelidir. Eğer fani Ömür; Allah'a iman ve salih amellerle donatılmışsa yarına hazırlıklı hale gelmiş demektir. Eğer bu kısacık hayat, emanet ve sorumluluk bilinciyle Allah'ın razı olacağı şekilde yaşanmışsa bereketlenmiş demektir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَانْتظِرُوا نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (الحشر ١٨)

“Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve herkes, yarın için önceden ne göndermiş olduğuna baksın. Allah'a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, yaptıklarınızdan hakkıyla haberdardır.”
(Haşr; 59 / 18. Ayet)

Bu Ayeti Kerimede; Müminler imanlarının gereği konusunda nefis muhasebesi yapmaya çağırılmakta, Allah'ı unuttukları için kötü âkıbete dâcâr olanların durumuna düşmeme uyarısı yapılmakta, bu dünyada insanlara diledikleri yolu seçme özgürlüğü verilmiş olmasının onların sınanması amacına bağlı olduğu ve burada yapılıp edilenlerin cennet ve cehennem şeklinde birbirine zıt iki karşılık bulacağı hatırlatılmaktadır. Peygamber efendimiz (sav) İnsanın âhîret hayatına faydası olan şeylerle uğraşması gerektiğini, faydası olmayan şeylerle uğraşmasının aciziyet sebebi olduğunu bizlere şöyle zikretmiştir;

عن شداد بن أوس: الكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ (الترمذي، سنن الترمذي ٢٤٥٩)

“Akıllı kişi, nefsinı hesaba çeken ve ölümden sonrası için çalışan, Âciz kimse ise, nefsinı arzularına tâbi olan ve Allah’tan (olmayacak şeyleri) temenni eden kimsedir”

Kıymetli Kardeşlerim!

Dünya hayatında insana verilen her şey, insan için bir imtihan vesilesidir. İmtihan için verilenlere aldanarak sadece onlar için yaşamak ise İslam’ın emirlerine uygun bir davranış değildir. Bu nedenle Yüce Rabbimiz imtihan için verilenlere aldanmamızı istemekte asıl kazanç yurdunun ahiret yurdu olduğunu bizlere bildirmektedir.

Fani âlemde bizlere gösterilen ve bahşedilen şeylerin bir imtihan aracı olduğunu Âl-i İmrân Sûresi 14. ayet ne kadarda güzel açıklamaktadır: “

رُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ
وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَاقِ

“Kadınlar, oğullar, yük yük altın ve gümüş, salma atlar, davarlar ve ekinler gibi nefsin şiddetle arzuladığı şeyler insana süslü gösterildi. Bunlar dünya hayatının geçimliğidir. Oysa asıl varılacak güzel yer ancak Allah'ın katındadır.”

Biraz önce sizlerle paylaşmış olduğumuz ayette de ifade edildiği üzere dünya hayatında insana verilen güzellikler geçici birer metadır ve insanoğlu ölümle bu geçici metaların tümünden istese de istemese de ayrılacaktır ve onlardan hesaba çekilecektir. Kendisiyle kalacak olan ise sadece amelleridir. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) bir hadislerinde bu hususa şöyle dikkat çekmektedir:

يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ : أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ : فَيَرْجِعُ اثْنَانِ . وَيَبْقَى وَاحِدٌ : يَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ

البخاري ، صحيح البخاري ٦٥١٤ ، ومسلم (٢٩٦٠)

“Ölen kimseyi peşinden üç şey takip eder: Aile çevresi, malı ve yaptığı işler. Bunlardan ikisi geri döner, biri ise kendisiyle birlikte kalır. Aile çevresi ve malı geri döner; yaptığı işler kendisiyle birlikte kalır.”

Kötü söz, kötü fiil, kötü davranışlar sadece karşımızda bulunana değil daha fazla kendimize zarar vermektedir. Çünkü inciten incittiği kişinin hakkını mutlaka verecektir. Bu dünyada vermese bile ahirette mutlaka verecektir. Ahirette ödeme ise kişiye sıkıntıların en ağırını vereceğini sizlerle çokça paylaşmış olduğumuz bir hadislerinde Sevgili Peygamberimiz şöyle haber vermektedir.

وعن أبي هريرة رضي الله عنه عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ : « مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ لِأَخِيهِ ، مِنْ عَرَضِهِ أَوْ مِنْ شَيْءٍ ، فَلْيَتَحَلَّلْهُ مِنْهُ الْيَوْمَ قَبْلَ أَنْ لَا يَكُونَ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ ، إِنْ كَانَ لَهُ عَمَلٌ صَالِحٌ أَخَذَ مِنْهُ بِقَدْرِ مَظْلَمَتِهِ ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ أُخِذَ مِنْ سَيِّئَاتِهِ صَاحِبِهِ فَحُمِلَ عَلَيْهِ . رواه البخاري.

“Ebû Hureyre radiyallahu anh’ den rivayet edildiğine göre, Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurdu:

“Kimin üzerinde din kardeşinin ırzı, namusu veya malıyla ilgili bir zulüm varsa altın ve gümüşün bulunmayacağı kıyamet günü gelmeden önce o kimseyle helalleşsin. Yoksa kendisinin sâlih amelleri varsa, yaptığı zulüm miktarınca sevaplarından alınır, (hak sahibine verilir.) Şayet iyilikleri yoksa kendisine zulüm yaptığı kardeşinin günahlarından alınarak onun üzerine yükletilir.” (Buhârî, Mezâlim 10, Riķāk, 48)

Mümin: Maddî ve manevî her çeşit zulüm ve haksızlıktan uzak durmalı, insanların malına, mülküne, canına tecâvüz zulüm olduğu gibi, namusuna, şerefine, haysiyetine tecâvüzden de kaçınmalı, Kıyamette hesaplaşma eksiksiz bir şekilde olacak ve her hak sahibine hakkı eksiksiz verileceğini bilmeli ayrıca bilerek veya bilmeyerek zulüm ve haksızlık yapmış olan bir kimse, zulmettiği, kendilerine haksızlık ettiği kişilerle helâlleşmelidir.

Kardeşlerim! hayat kısa, dünya fani, ölüm ansızın kapıyı çalacak şekilde bize yakın, ölüm kapıyı çalmadan ömrümüzü Allah ve Resulünün yolunda kullanmaya çalışalım. Mümin kardeşlerimizi üzmeylem-üzülmeyelim ve şu hadisi hayatımıza düstur edinelim: **“Bir kimse, bir mü’minden dünya sıkıntılarında birini giderirse, Allah da kıyamet gününde o mü’minin sıkıntılarında birini giderir. Bir kimse darda kalana kolaylık gösterirse, Allah da ona dünya ve âhirette kolaylık gösterir. Bir kimse, bir Müslümanın ayıbını örterse, Allah da onun dünya ve âhiretteki ayıplarını örter. Mü’min kul, din kardeşinin yardımında olduğu sürece, Allah da o kulun yardımındadır. Bir kimse ilim elde etmek için bir yola girerse, Allah da ona cennetin yolunu kolaylaştırır. Bir cemaat, Allah Teâlâ’nın evlerinden bir evde toplanıp Allah’ın kitabını okur ve onu aralarında müzakere eder, anlayıp kavramaya çalışırlarsa, üzerlerine sekinet iner ve kendilerini rahmet kaplar. Melekler onları kuşatırlar, Allah Teâlâ da onları kendi nezdinde bulunanların arasında anar. Amelinin kendisini geride bıraktığı kişiyi, nesebi öne geçirmez.”**

Sonuç olarak bize bahşedilen Ömrü Allah yolunda kullanmalı, her türlü zararlı şerlerden uzak durmalıyız. Her geçen günün, takvimden kopan her yaprağın bizi ölüme bir adım daha yaklaştırdığını unutmamalı, geçen yıl bugün kendini hesaba çekip te yıllık bilançosunu kapatan her Müslüman yine bu bugün, bu akşam kendini (Nefsini) hesaba çekmeli kar-zarar hesabını yapmalıdır zira nefis hesaba çekilmekten hoşlanmaz. Çünkü insanoğlunda nefisini beğenme, onun isteklerini güzel görme ve haklı sebeplere dayandırma duygusu vardır. Bundan her Mümin **“Ölüm Gelmeden Önce Kendisini Hesaba Çekmelidir”**.

Allah-u Teâlâ günlerimizi, aylarımızı, senelerimizi nihayetinde ömrümüzü en verimli ve bereketli bir şekilde değerlendirmeyi bizlere nasip etsin. Ömrümüzü rızasına uygun şekilde geçirmeyi bizlere nasip eylesin, Kendi isteklerine uygun olan, Kendisinin ve insanların razı olacağı bir hayat yaşayarak dünyadan ayrılmayı bizlere lütfetsin.

Cumâmız mübarek olsun. Allah’a emanet olun.

Hasan Hüseyin KARABIYIK

Otlukbeli İçe Müftüsü